

det betyde formindsket Arbejde for danske Hænder. Nu kunde det ikke falde mig ind at tro, at jeg personlig kan overse, om Toldloven som saadan virker i den ene eller den anden Retning, det kunde ikke falde mig ind at udtale noget bestemt herom, jeg kan udtale mig for enkelte Virksomheders Vedkommende, som jeg tilfældigvis kender, og for disse Virksomheders Vedkommende tør jeg sige, at det betyder Lovforslaget Sandsynlighed for, at Arbejdet vil blive mindre. Efter sammenfaldende Udtalelser fra en lang Række af Industrimænd, som jeg i øvrigt ikke kender personlig, men om hvis Evne til at se paa Sagen, som den virkelig foreligger, jeg ikke nærer nogen Tvivl, mener jeg, at der ikke kan være Tvivl om, at Toldloven, hvis den blev vedtaget uforandret, vilde betyde, at de arbejdsløses Tal vilde forøges med ikke saa ganske faa Tusind Arbejdere. Naar vi diskuterer de foreliggende Lovforslag finansielt, mener jeg, at det naturlige maa være, at man regner med, at Lovforslagene bliver gennemført uforandret, som de er. Naturligvis ønsker jeg inderlig, at det i flere Henseender ikke sker, og naturligvis tror jeg ikke, at Lovforslagene bliver gennemført uforandret, men hvilke Forandringer de vil undergaa, kan man ikke vide noget bestemt om, og jeg maa derfor mene, at naar vi i dette Øjeblik diskuterer dem, maa vi diskutere dem ud fra det Synspunkt, at de bliver uforandret. Ud fra dette Synspunkt vil jeg da hævde, at efter alt foreliggende betyder Toldlovsforslaget, som det er foresat, ikke saa ganske faa Tusind flere arbejdsløse, end der findes i Øjeblikket.

Jeg vender hermed tilbage til Sandsynligheden for, at de 178,5 Mill. Kr., Finansministeren har regnet som det Beløb, der skal skaffes ud over de Beløb, der findes paa Finanslovsforslaget, vil blive brugt, og jeg vil gentage, hvad jeg allerede har paapeget, at aldeles bortset fra den ekstraordinære Situation, er der en høj Grad af Sandsynlighed for, at de 178,5 Mill. Kr. for en stor Del vil blive brugt. Saa bliver Spørgsmaalet, hvor store Summer den ekstraordinære Situation vil kræve. Af arbejdsløse er der jo i Øjeblikket 60 000—65 000, og saa overordentlig meget forkert regner man vel ikke, naar man anslaaer Understøttelsen til hver arbejdsløs, for saa vidt vedkommende er Familieforsørger, hvad formentlig største Parten af de arbejdsløse er, til rundt regnet 30 Kr. pr. Uge. Dette vil for 60 000—65 000 give en aarlig Udgift af rundt regnet 100 Mill. Kr., men

lad os blot nedsætte dette Beløb til 80—75 Mill. Kr. Hvor stor en Part Staten direkte kommer til at betale heraf, er det ganske overordentlig vanskeligt at have nogen Mening om; at det arbejdende Samfund som Helhed kommer til at betale det alt sammen, er givet, og derfor tror jeg i Virkeligheden ikke, man bør interessere sig saa uhyre meget for, hvorledes dette Beløb fordeles mellem Staten og Kommunerne, som rimeligvis ikke vil have Evne til til sin Tid at betale Pengene, eller af hvilke sikkert en Del ikke vil have den Evne, og jeg tror, man kan sige det samme om Arbejdsløshedskasserne, og skulde disse endelig have denne Evne, kan den kun faas derigennem, at Arbejderne har en forholdsvis høj Løn, og dette vil i sig selv igen overfor andre Forhold betyde et Minus, som maaske, naar alt kommer til alt, er mere afgørende end det Minus, det vilde være, om det offentlige kom til at dække en eller anden Part af den Del, som ellers Arbejdsløshedskasserne skulde dække. Spørgsmaalet bliver nu — ogsaa bortset fra Toldlovsforslaget —, om der er Sandsynlighed for, at Erhvervssituationen i det Aar, der kommer, vil blive lysere eller mørkere, end den er nu. Jeg kan ikke se nogen fornuftig Grund til, at vi i dette Øjeblik skulde mene, at den vil blive væsentlig lysere, jeg synes, meget peger i Retning af det modsatte. Gaar man imidlertid ud fra, at det vil blive nogenlunde som nu, vil vi altsaa staa overfor at skulle skaffe det meget store Beløb af 75 Mill. Kr. paa den ene eller anden Maade. Reelt mener jeg, som sagt, at det ikke betyder saa overmaade meget, hvorledes man fordeler disse Udgifter; rent regnskabsmæssig set maa jeg naturligvis erkende, at det betyder noget, om Staten kun skal betale en vis Part deraf. Det er givet, at Regering og Rigsdag ikke kan blive ved at se paa denne meget store Arbejdsløshed uden at gøre noget ekstraordinært, og tidligere Forhandlinger ogsaa under Finanslovsforslagets første Behandling har ogsaa vist, at i saa Henseende er man enig fra alle Sider. Man kan her gaa den Vej ved Udgifter, som lignes paa hele Samfundet gennem indirekte Afgifter, at fjerne saadanne Udgifter fra Statsregnskabet, eller man kan gaa en anden Vej, den nemlig, ved direkte Tilskud at søge at faa sat Arbejder i Gang. Det er den Vej, vi i det væsentlige maa regne med, naar vi staar overfor den Regering, vi i Øjeblikket har. Denne Regering har jo sagt, at ingen anden Regering har udgivet saa meget til offentlige Ar-